

[Kirkegaard.]

den lov, som tænkes ophævet, men jeg synes ikke, det fremgår klart, hverken af bemærkningerne til lovforslaget eller af ministerens fremsættelse, om der er tale om konkrete problemer, der gør en ændring af den gældende lov nødvendig. Hvis der foreligger konkrete problemer, som ikke kan løses i henhold til den nugældende lov, beder jeg den højtærede minister give oplysning herom enten her eller i udvalget.

I forventning om, at forsvarsministeriet vil udvise både hensyn og mådehold ved lovens administration, skal jeg på mit partis vegne anbefale, at man stemmer for lovforslaget.

Fuglsang: Vi kommunister kan ikke medvirke til fremme af lovforslaget om ekspropriation i militære øjemed. Når man udover landet ser, hvad forsvarsministeriet har kunnet få ud af lovbestemmelserne af 1934 med hensyn til nedlæggelse af landbrugsejendomme og ødelæggelse af vor kostbare landbrugsjord — og vi har, som det ærede medlem hr. Niels Eriksen sagde, ikke for meget af den — og man så oven i købet her stilles overfor et forslag om en udvidelse af ekspropriationsloven, er der nok en vis grund til om det såkaldte forsvar at sige: Gud fri os fra vore venner og vore forsvarere! Dette gælder så meget mere, når man, som et par af de foregående ærede talere også var inde på, ser på lovforslagets såre ubestemte formulering og på den motivering, den højtærede forsvarsminister har givet. Hvis man læser denne motivering såvel som bemærkningerne til lovforslaget, træffer man ikke noget af den skarphed, forsvarsministeren ellers ynder at lægge for dagen, men der tales om den udvikling, der er foregået indenfor forsvaret, og om visse erfaringer, man har indhøstet, som skulle gøre det nødvendigt at ændre reglerne i loven af 1934.

Det var vel ikke ubetimeligt, om folkettingen, inden det skal tage stilling til så vigtig en lov med så store bemyndigelser til forsvarsministeren, fik en lille smule mere at vide om, hvad lovforslaget egentlig betyder. Vi er som sagt modstandere af det omfang, de militære ekspropriationer i øjeblikket har, og er naturligvis også modstandere af en udvidelse på dette område. Derimod vil jeg ikke sige, at vi absolut er mod-

standere af ændringer i den nuværende lovgivning. Vi kunne udmærket tænke os, at der i loven om militære ekspropriationer blev indsat bestemmelser om visse kontrolorganer, der kunne holde igen overfor den udvikling, vi er inde i. Vi kender jo allesammen denne udvikling; enhver i denne sal ved lige så godt som jeg, at Danmarks landbrugsjord siden 1934 er gået tilbage med 142 000 ha, hvilket svarer til mere end 4 pct. af vort dyrkede areal, og som yderligere svarer til 14 200 nye husmandssteder à 10 ha. Vi ved også, at det netop er de militære ekspropriationer, som har deres store andel i denne farlige udvikling. Må jeg lige indskyde, at vel er jeg i og for sig ikke forbavset over den stilling, de forskellige partier tager til disse militære ekspropriationer, men jeg synes ikke desto mindre, at det bør bemærkes, at de samme personer, der ellers er så rystede på den hellige ejendomsrets vegne, når det gælder om at skaffe arbejdsplads til den dygtige ungdom, er ganske rede til at give ekspropriationstilladelse, når det gælder militære formål, både hvad angår selve den frygtede ekspropriation og, synes det, i temmelig vidt omfang også med hensyn til den formelle fremgangsmåde.

Når man ser på de ekspropriationer, som hidtil har fundet sted, er der endvidere at bemærke, at det ingenlunde er den dårligste jord, militæret hidtil har været ude efter, skønt man nok skulle synes, at til dette formål ville selv den ringeste jord være mere end god nok. Jeg skal ikke her omtale de mange ældre anlæg, som findes omkring København i det frugtbare Nordsjælland, eller hvad der er sket oppe omkring vor by, Aalborg, hvor man ikke alene har ladet de store tyske anlæg bestå, men oven i købet udvidet dem på bekostning af talrige ejendomme. Jeg vil derimod minde om nogle mere aktuelle foreteelser, idet disse til en vis grad udgør baggrunden for det forslag, som her er fremsat, og nok skulle kunne vække til en vis eftertanke.

Der er for det første Fredericia, hvor militæret er ude efter et areal på 750 tdr. land, hvoraf de 100 tdr. er skov, medens resten er udmærket landbrugsjord. Det drejer sig om ekspropriation af 29 ejendomme, de 12 i Fredericia kommune og de 17 i den lille Vejlbj kommune. Man har forgæves henstillet til militæret at finde nogle andre